Udokumentowanie zakupu. * Pojęcie skupu zawodowego.

(patrz str. 328 i nast.)

Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Cena 50 groszy

ORZECZNICTWO BUCHALTERYJNO - PODATKOWE

TYGODNIK

Prenumerata kwartalna 4 zł. 50 gr.
wraz z dodatkiem „Sprawy Dewizowe"
i przesyłką pocztową
Konto P. K. O. Nr. 22.308
Administracja Warszawa, Senatorska 8

REDAKTOR
Dr EMANUEL ISERZON
Adwokat

Nr 21 (22) Warszawa, 8 lipca 1937 r. Rok II

Dr. EMANUEL ISERZON

MIARODAJNY DLA OPODATKOWANIA DOCHÓD Z UDZIAŁU W SPÓŁCE Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ

Dochód z udziału w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością kwalifikuje się jako dochód z kapitałów pieniężnych. o którym mowa w art. 19 ustawy o podatku dochodowym (wyrok NTA z dn. 9 października 1931, l. rej. 1401/29 i § 34 pkt. 2 lit. c RW, DURP, 1936, poz. 301).

Elementy dochodu w rozumieniu ustawy o podatku dochodowym (przychody oraz potrącenia i odliczenia) mają charakter efektywny. I tak: przychody pieniężne i rzeczowe winny być „otrzymane" (art. 6), tj. „wpłynąć do majątku podatnika i powiększyć jego zasoby majątkowe, a więc zapasy gotówki, towarów, weksli, walorów, wierzytelności lub innych praw majątkowych, mających wartość pieniężną" (prof. Lulek, „Opodatkowanie tzw. zysków sanacyjnych jako dochodu" „Buchalter Polski", 1936, nr 11 s. 5): odpowiednio do tego przepisy art.

15 i 16 ustawy o podatku dochodowym zaznaczają, że za dochód z gruntów, lasu, budynków uważa się „rzeczywiście osiągnięty czysty przychód", „czysty przychód uzyskany", „wynagrodzenie otrzymane", „rzeczywiście osiągnięty całoroczny czynsz" itd. Również potrącenia i odliczenia, jako element negatywny dochodu, charakteryzuje ustawa jako efektywne: ustawa wprawdzie zaznacza ten moment tylko w odniesieniu do odliczeń, które w myśl art. 10 ust. 2 „mogą być dokonane o tyle, o ile wydatki na nie faktycznie poniesione zostały"—jednakże RW w § 13 ust. 1 nie mniej wyraźnie podkreśla, że „wszystkie... koszty powinny być przyjęte w tej sumie, w jakiej one w czasie miarodajnym zostały... poniesione".

Moment efektywności przychodów z kapitałów zaznacza ostro wyrok NTA z dnia 1 grudnia 1930, l. rej. 2402/28 (OPA 1932, poz. 245): „Ustawa... w art. 6 określa pojęcie dochodu jako sumę wszystkich przychodów w pieniądzach lub wartościach pieniężnych, otrzymanych z poszczególnych źródeł, wymienionych w art. 3, po strąceniu kosztów osiągnięcia zachowania i zabezpieczenia tych przychodów, a dalej art. 19 wymienia dochody z kapitałów i rent i innych praw majątkowych, za które uważa wpływy pieniężne lub mające wartość pieniężną z wszelkiego rodzaju lokat kapitału".

W sprawie, w której zapadł powołany wyrok, NTA wychodząc z założenia efektywności uznał, że, skoro firma dłużnicza jedynie „uznała" wierzyciela — osobę fizyczną — w swoich księgach handlowych, zaś podatnik—wierzyciel, nie prowadzący ksiąg handlowych, twierdzi, że „firma ta stoi o tyle źle, iż nawet pożyczony kapitał jest w wysokim stopniu zakwestionowany" i na poparcie tych okoliczności zaofiarował dowód ze świadków — władza skarbowa miała obowiązek przeprowadzić uzupełniające dochodzenie dla ustalenia tych istotnych dla sprawy okoliczności.

Konsekwentnie NTA w jednym ze swoich wyroków zajął następujące stanowisko. Udziałowiec spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w odwołaniu od wymiaru podatku dochodowego podniósł, że spółka z o. o. w roku miarodajnym (1928, chodziło bowiem o podatek dochodowy na rok 1929) nie mogła mu wypłacić zysku z udziału, gdyż dopiero w następnym (1929) roku walne zgromadzenie zatwierdziło bilans spółki i że przyznany mu w roku 1929 do wypłaty zysk książkowy z powodu ogólnej złej koniunktury i ciasnoty gotówkowej spółki nie mógł mu być wypłacony. NTA uznał, że władza skarbowa winna była zbadać słuszność tak istotnego zarzutu, jak nieotrzymanie wcale, względnie w roku miarodajnym przypadającego do wypłaty zysku, albowiem „chodzi o opodatkowanie faktycznie otrzymanego w roku 1928 dochodu skarżącego jako osoby fizycznej, a nie o opodatkownie przedsiębiorstwa... sp. z o. o.".

To stanowisko NTA jest tym bardziej charakterystyczne, że według stanu faktycznego owej sprawy udziałowiec był właścicielem wszystkich udziałów w spółce z o. o.

Nie należy jednakże z powyżej skreślonego stanowiska NTA wyprowadzać wniosku, że dochód z udziałów w spółce z o. o. tylko w tym wypadku podlega opodatkowaniu, o ile rzeczywiście rzeczowo (w pieniądzach lub innych walorach) został udziałowcowi wypłacony.

Walne zgromadzenie spólników przeniosło cały zysk spółki z o. o. na kapitał zapasowy. NTA w wyroku z dnia 15 czerwca 1932, l. rej. 3347/29 w tym stanie faktycznym uznał, że dochód spólników, któryby im przypadał do wypłaty, gdyby walne zgromadzenie nie przelało zysku spółki z o. o. na kapitał zapasowy, podlega opodatkowaniu—mimo przelania go na kapitał zapasowy. NTA wychodził z założenia, że, skoro w myśl ustawy spólnicy mają prawo do czystego zysku wynikającego z rocznego bilansu i umowa spółki nie wyłącza zysku od podziału (w grę wchodził § 29 ustawy niemieckiej z 1898 r., pokrywający się z obecnie obowiązującym przepisym art. 191 KH), powstaje przedmiot opodatkowania dla spólników: przelanie zysku na kapitał zapasowy zwiększa kapitał udziałowy spółki, a zatem zwiększają się udziały spólników o kwoty przypadające im z mocy ustawy.

Z tego stanowiska NTA należy wyprowadzić wniosek, że już samo przyznanie udziałowcowi prawa do zysku stwarza przedmiot opodatkowania.

Oczywiście miarodajny dla opodatkowania może być tylko niesporny dochód z udziału.

Dochód spółki z o. o. został ustalony z pominięciem ksiąg handlowych uznanych za nieprawidłowe na podstawie wyprowadzonych przez władze skarbowe bilansów otwarcia i zamknięcia. Władza skarbowa określiła dochód udziałowca spółki z o. o. jako część dochodu spółki ustalonego przez władze skarbowe na podstawie jednostronnie sporządzonych bilansów otwarcia i zamknięcia. NTA uznał, że decydującym dla opodatkowania udziałowca spółki z o. o. jest osiągnięcie przez niego dochodu z tego udziału, a nie osiągnięcie dochodu przez spółkę (17 października 1934, l. rej. 2180/31, OPA. 1935, poz. 1257; tak samo NTA, 11 czerwca 1934, l. rej. 9294/31, Hasfeld).

Według art. 191 KH umowa spółki z o. o. może wyłączyć czysty zysk z podziału lub też pozostawić zgromadzeniu spólników rozporządzanie czystym zyskiem. O ile więc umowa spółki tak stanowi i zgromadzenie spólników w myśl tej umowy wyłączy część zysku z podziału, przedmiotem opodatkowania w odniesieniu do udziałowca może być tylko zysk, który mu przypada w podziale. Jeśli zgromadzenie spólników, opierając się na umowie spółki, wyłączy cały zysk z podziału, uznać należy, że udział spólnika nie przyniósł żadnego dochodu podatkowego. Takie stanowisko wynika z cytowanego wyżej wyroku NTA z dnia 15 czerwca 1932, l. rej. 3347/29.

ORZECZNICTWO W PRZEDMIOCIE KSIĘGOWOŚCI

79.

UDOKUMENTOWANIE ZAKUPU.

Dokumenty wydatkowe stanowią dostateczne udokumentowanie zapisów odnoszących się do gotówkowego zakupu towarów.

Kopie wysyłanych dostawcom rozliczeń odnoszących się do zakupu towarów są dowodem równoznacznym z fakturami dostawców, a więc dowodem dostatecznie uzasadniającym odnośny zapis książkowy — zwłaszcza w połączeniu z dowodami wypłat na ciężar rachunków dostawców. NTA, 30 października 1936, l. rej. 9701/32.

Z uzasadnienia: Przedmiotem sporu jest kwestia, czy księgi handlowe mogą być uznane za nieprawidłowe tylko z tego powodu, że na część zakupu towaru kupiec nie posiada faktur dostawców, lecz wpisy do ksiąg udokumentowuje kopiami wysyłanych przez siebie dostawcom rozliczeń, obejmujących wszystkie istotne dla danych transakcyj dane. Władza pozwana uzasadnia pominięcie tak prowadzonych ksiąg handlowych skarżącej tem, że „wysokość ceny zakupu mogłaby być udowodniona jedynie rachunkami dostawców bądź pochodzącymi od nich listami, zawierającymi potwierdzenie wspomnianych wyżej rozliczeń".

Zapatrywania tego Najwyższy Trybunał Administracyjny nie mógł podzielić. Jak to już Najwyższy Trybunał Administracyjny orzekł i uzasadnił w wyroku z dnia 26 czerwca 1934 r. L. Rej. 1957/32 w sprawie ze skargi firmy „Centrala ryb" w Warszawie, na którego motywy się niniejszym w myśl § 57 swego regulaminu powołuje — odpowiednio poparte zapisy w księgach odpowiadają wymogom prawidłowego księgowania nawet w braku poszczególnych faktur dostawców. W cytowanej sprawie wpisy poparte były dokumentami wydatkowymi — chodziło bowiem o zakupy gotówkowe. W niniejszej sprawie należy uznać wysyłane przez firmę dostawcom rozliczania, ustalające zarazem należność dostawców, w związku z uznaniem rachunków tych dostawców odnośnymi kwotami i z dokonywanymi w ciężar tych rachunków udokumentowanymi wypłatami za równoznaczne z dowodami na wypłatę gotówkową. Wpisy tak udokumentowane należy w wypadkach, gdy zwyczaje handlowe dopuszczają taki sposób dokonywania rozliczeń i wypłat za dostarczone towary uznać za prawidłowe i w takim razie tylko stwierdzenie ich nierzetelności przez ustalenie niezgodności kontowań z rzeczywistymi cenami zakupu mogłoby odebrać tym księgom moc dowodową. Jak długo takiego ustalenia nie czyniono, kwestionowanie mocy dowodowej ksiąg li tylko z uwagi na możliwość zachodzenia niezgodności wpisów z rzeczywistością nie ma uzasadnienia — możliwość bowiem taka istnieje zawsze i nie ma takiego dowodu buchalteryjnego, któryby nie mógł być wystawiony niezgodnie z rzeczywistością. W szczególności faktury dostawców taksamo mogłyby być niezgodne z prawdą, jak wystawiane tym dostawcom przez odbiorcę rozliczenia. Nie można więc tym wpisom odmawiać wiarogodności z tego tylko powodu, że są oparte na dowodzie wystawionym przez samego prowadzącego księgi. i tak, jak prawidłowe są wpisy, oparte na kopiach faktur, wysyłanych przez kupca jego odbiorcom, muszą być uznane za prawidłowe i posiadające moc dowodo-

wą wpisy, oparte na kopiach rozliczeń, wysyłanych przez odbiorcę dostawcom. Inaczej oczywiście miałaby się sprawa w razie, gdyby po skontrolowaniu rzetelności tych wpisów drogą porównania ich z inną korespondencją i innymi wpisami, jak również z wpisami dokonywanymi przez dostawców w ich księgach, zaszła wątpliwość co do wiarogodności materialnej treści ksiąg, co jednak w danym wypadku według akt nie wchodzi w grę. Gdy zatem władza pozwana, wychodząc z odmiennych zasad, pominęła księgi handlowe skarżącej jako formalnie nieprawidłowe i ani nie badała ich materialnej prawidłowości, ani nie uwzględniła danych z tych ksiąg, wynikających przy ustalaniu podstaw wymiaru—uznał Najwyższy Trybunał Administracyjny postępowanie za dotknięte istotną wadliwością i uchylił zaskarżone orzeczenie.

ORZECZNICTWO W SPRAWACH PODATKOWYCH

2.

POJĘCIE SKUPU ZAWODOWEGO

Zasadniczą cechą skupu zawodowego jest nabywanie pewnych kategorii towaru z wielu a co najmniej z kilku źródeł nie mających handlowo zorganizowanego zbytu celem odsprzedaży wewnątrz Państwa lub celem wywozu za granicę.

Zakupywanie drzewa w przedsiębiorstwach, posiadających handlową organizację zbytu drzewa, nie jest prowadzeniem przedsiębiorstwa skupu zawodowego. NTA, 29 maja 1936, l. rej. 6525/33.

Z uzasadnienia: ...O ile chodzi o meritum sprawy, to spór między stronami toczy się o rodzaj przedsiębiorstwa, którego obrót jest przedmiotem opodatkowania, a w związku z tym o stawkę podatkową.

Władza pozwana orzekła w zaskarżonej decyzji, że płatnik prowadził zwykły handel drzewem a nie skup, gdyż nabył jednorazowo większą ilość drzewa w nadleśnictwie państwowym, a sprzedawał je w mniejszych ilościach ze składu, jaki posiadał na placu dzierżawionym od kolei, wysyłając nabywcom drzewo koleją.

Płatnik natomiast twierdził w odwołaniu i twierdzenie to podtrzymuje w skardze, że prowadzone przez niego przedsiębiorstwo posiada wszelkie cechy skupu zawodowego, i zarzuca, że sprzedaż towaru w mniejszych ilościach, niż zakupiono, nie pozbawia przedsiębiorstwa charakteru skupu zawodowego, wreszcie, że nie posiadał zakładu handlowego, lecz tylko plac przy stacji kolejowej dla przechowywania i ładowania drzewa.

Otóż zasadniczą cechą skupu zawodowego, jak sama nazwa tegoż wskazuje jest skupywanie, tj. nabywanie pewnych kategoryj towaru z wielu, a co najmniej z kilku źródeł nie mających handlowo zorganizowanego zbytu, celem odsprzedaży wewnątrz Państwa lub celem wywozu za granicę.

Skup polega zatem na wyszukiwaniu źródeł zakupu odpowiednio do rodzaju towaru przez docieranie do producentów i hodowców, nie mających handlowej organizacji zbytu swoich produktów, i zakupywanie u nich nawet najdrobniejszych ilości towaru oraz gromadzenie tegoż w większe partie celem odprzedaży przedsiębiorstwom handlowym lub przemysłowym. Tym sposobem

gospodarcza rola skupu zawodowego wyraża się w pośrednictwie między drobnym producentem a rynkiem zbytu. Istotna zaś różnica między skupem zawodowym a handlem towarowym leży nie w braku zakładu handlowego przy skupie, lecz w odmiennym zadaniu gospodarczym, spełnianym przez każde z tych przedsiębiorstw. Podczas bowiem gdy zadaniem przedsiębiorstwa handlowego jest rozprowadzanie towaru z większych jego skupień między konsumentów, to skup zawodowy ma na celu gromadzenie towaru dla przedsiębiorstw handlowych i przemysłowych drogą nabywania go w większej ilości ze źródeł, niezorganizowanych handlowo.

W konkretnym przypadku jest poza sporem, że płatnik zakupił jednorazowo w nadleśnictwie państwowym 1500 m³ drzewa opałowego, który zwiózł na plac składowy przy stacji kolejowej i stamtąd sprzedawał wagonowo odbiorcom.

Już sama ta okoliczność, że drzewo zakupione było w jednym miejscu, mogła stanowić dla władzy dostateczną podstawę do odmówienia przedsiębiorstwu płatnika charakteru skupu zawodowego, jako nieodpowiadającego podanym wyżej zasadniczym cechom skupu. Zakup dokonany był nadto w nadleśnictwie państwowym, a więc w przedsiębiorstwie państwowym, posiadającym handlową organizację zbytu drzewa, nie może więc być mowy o wyszukiwaniu źródeł zakupu. Płatnik nie gromadził też większych partii towaru, gdyż zakupił odrazu większą ilość, którą dzielił między odbiorców, spełniając tym sposobem funkcję, do której powołany jest handel towarowy.

W tym stanie rzeczy powoływanie się skargi na okólnik Ministerstwa Skarbu z 29 marca 1927 L. D. P. O. 3926 na dowód, że odprzedaż towaru w mniejszych ilościach, niż zakupiono, nie pozbawia przedsiębiorstwa charakteru skupu zawodowego, jest bezprzedmiotowe.

Słusznie więc władza pozwana odmówiła uznania przedsiębiorstwa płatnika za skup zawodowy, kwalifikując je z uwagi na charakter jego działalności za handel towarowy.

Podniesiona w skardze okoliczność, że przedsiębiorstwo płatnika nie posiadało wcale zakładu handlowego, nie stanowi przeszkody do uznania go za przesiębiorstwo handlu towarowego. Ani bowiem ustawa o podatku przemysłowym, ani dołączona do niej taryfa nie zawierają ogólnego postanowienia, by posiadanie zakładu handlowego stanowiło warunek sine qua non do zaliczenia przedsiębiorstwa handlowego w poczet przedsiębiorstw handlu towarowego. Tylko w odniesieniu do przedsiębiorstw handlu towarowego, zaliczonych do III i IV kat., podaje taryfa wymogi, jakim powinien odpowiadać zakład handlowy tych przedsiębiorstw.

W konkretnym przypadku sprzedaż drzewa odbywała się wagonowo, a więc w ilościach, które uzasadniają zaliczenie przedsiębiorstwa do I lub II kat. przedsiębiorstw handlu towarowego, co do tych zaś przedsiębiorstw taryfa nie zawiera żadnych postanowień, pozwalających wnioskować, że warunkiem zaliczenia przedsiębiorstwa do jednej z tych dwóch kategorii jest posiadanie zakładu handlowego.

Nie wynika to również z art. 11 ustawy, gdyż w związku z art. 10 ma on na celu jedynie obciążenie podatkiem przemysłowym w postaci świadectwa przemysłowego każdego oddzielnego zakładu handlowego, o ile przedsiębiorstwo zakłady takie utrzymuje, nie zaś określenie istotnych cech handlu towarowego.

Jeśli więc władza pozwana w konkretnych warunkach zaliczyła przedsiębiorstwo płatnika do przedsiębiorstw handlu towarowego, jakkolwiek nie stwierdziła, by płatnik utrzymywał zakład han-

dlowy w rozumieniu art. 11 ustawy, i w konsekwencji zastosowała do obrotu tego przedsiębiorstwa 2% stawkę podatkową, to NTA nie dopatrzył się w tym zarzucanej obrazy prawa i oddalił skargę jako nieuzasadnioną.

OKÓLNIKI

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 13 SIERPNIA 1936 R. L. D. V. 23362/2/36

w sprawie sposobu ustalania zysku, osiąganego przez osoby prawne na sprzedaży przedmiotów majątkowych

(Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 22 z 1936 r., poz. 699).

Wyciąg

z wyroku Najwyższego Trybunału Administracyjnego z dnia 30 marca 1936 r. I. rej. 2636/33

Przedmiotem sporu w połączonych sprawach (art. 79 rozporządzenia o Najwyższym Trybunale Administracyjnym poz. 806/32 Dz. Ust.) jest kwestia, **czy władze wymiarowe przy ustalaniu podlegającego opodatkowaniu na zasadzie art. 21 ustawy o podatku dochodowym (poz. 411/25 Dz. Ust.) zysku na sprzedaży nieruchomości i urządzeń zasadnie przyjęły jako wartość tych przedmiotów ich wartość pierwotną wykazaną w aktywach bilansu, pomniejszoną o „kapitał amortyzacyjny" („fundusz amortyzacyjny") figurujący w pasywach.**

Najwyższy Trybunał Administracyjny uznał, że pytanie to należy potwierdzić z powodów następujących:

Niesporne jest, że zysk na sprzedaży przedmiotu stanowi różnica między ceną sprzedaży tego przedmiotu, a jego wartością książkową. Otóż **wartość książkową nie zawsze wyraża kwota, z jaką przedmiot figuruje w aktywach bilansu.** Zawisło to od przyjętego systemu przeprowadzania odpisań na zużycie. Jeżeli odpisuje się bezpośrednio z wartości przedmiotu, to kwota figurująca w aktywach wyraża wartość przedmiotu już zmniejszoną wskutek zużycia czyli jego obecną wartość książkową. Natomiast przy systemie, który zostawia w aktywach wartość pierwotną przedmiotu niezmienioną a zmniejszenie się jego wartości wykazuje w stanie biernym w osobnej pozycji, zwanej funduszem umorzenia, funduszem amortyzacyjnym lub tp. — **wartość książkową przedmiotu wyrażają tylko pozycje z obu stron bilansu łącznie, mianowicie w celu otrzymania tej wartości należy od wartości pierwotnej odjąć fundusz umorzenia.** Fundusz ten bowiem prostuje błąd w określeniu wartości w aktywach.

Nie ma tu potrzeby zajmowania się przypadkiem, kiedy odpisania na zużycie przekraczają celowo faktyczne zmniejszenie się wartości na skutek zużycia i kiedy w konsekwencji tego stanu rzeczy fundusz umorzenia staje się funduszem mieszanym. W rozpoznawanych sprawach bowiem taki przypadek nie zachodzi.

Oba wymienione systemy są równie dozwolone według zasad księgowości oba jednak, prawidłowo zastosowane, dać muszą te same wyniki. Innymi słowy, wybór jednego z nich nie może w rezultacie prowadzić do wykazania wartości składników majątkowych w kwocie niższej ani wyższej niż w przypadku zastosowania drugiego systemu.

Ta ostatnia zasada obowiązywać musi tym samym także w dziedzinie podatku dochodowego tam, gdzie przepisy o tym podatku posługują się pojęciami prawidłowych ksiąg handlowych i zamknięcia rachunkowego, w szczególności w zakresie opodatkowania na zasadzie art. 21. W tej dziedzinie wspomniana zasada księgowości oznacza, że wybór jednej z dwóch metod przeprowadzania odpisań na zużycie—o których wyraźnie wspominają przepisy wykonawcze (§ 16 ustęp przedostatni rozporządzenia poz. 298/21 Dz. Ust., § 13 ust. 7 rozporządzenia poz. 769/34 Dz. Ust. *) — nie może mieć żadnego wpływu na ustalenie podstawy wymiaru. Przyznanie im takiego wpływu nie dałoby się zresztą oczywiście pogodzić z zasadą równomierności opodatkowania.

Jeżeli zaś skargi w zastosowanym przez władze wymiarowe sposobie obliczenia zysku na sprzedaży upatrują opodatkowanie potrąceń na zużycie, zwolnionych od podatku przepisem art. 6 ustawy, to zachodzi widoczne nieporozumienie, które pozostaje w związku z (omawianymi w literaturze przedmiotu) pewnymi ujemnymi stronami przeprowadzania odpisów na zużycie za pomocą osobnej pozycji w pasywach. Pod nazwą funduszu czy też kapitału nie występuje jasno właściwy charakter tej pozycji jako wyrównawczej — jako pozycji prostującej cyfry składnika majątkowego, wpisanego do bilansu z inną wartością niż ta, którą on obecnie posiada. Oczywiście, nieporozumienie to nie byłoby możliwe, gdyby w aktywach figurowała wartość składników majątkowych już z uwzględnieniem zużycia.

Niektóre skargi zarzucają nadto obrazę przepisu art. 16 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 22 marca 1928 o przerachowaniu bilansów poz. 352 Dz. Ust. lub oprócz tego jeszcze § 38 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z 25 czerwca 1924 o bilansowaniu w złotych poz. 542 Dz. Ust., które zwalniają od opodatkowania nadwyżki bilansowe, pochodzące z przerachowania. Zarzut nie jest uzasadniony z tych samych przyczyn co omówiony dopiero co zarzut obrazy art. 6 ustawy o podatku dochodowym; uwzględnienie funduszu amortyzacyjnego łącznie z mieszczącą się w nim nadwyżką z przerachowania przy obliczaniu wartości składników majątkowych i zysku ze sprzedaży tychże nie ma — w świetle stanu faktycznego podanego w samych skargach—nic wspólnego ze zwolnieniem tych nadwyżek, jak i całego funduszu od opodatkowania. Skargi same stwierdzają, że przelew na fundusz amortyzacyjny nadwyżek z przerachowania „spowodowany został koniecznością doprowadzenia nieprzerachowanego kapitału amortyzacyjnego do jego rzeczywistej wartości, która uległa zmniejszeniu wskutek dewaluacji i bez tego przelewu byłaby tylko wartością fikcyjną". Ten charakter dokonanych przelewów jako środka do urealnienia cyfr funduszu uzasadnia traktowanie ich jednolite z resztą funduszu.

Skargi zarzucają w końcu, iż władza pozwana nie kwestionując w zaskarżonych orzeczeniach prawidłowości wyprowadzonych przez skarżące spółki zysków bilansowych, nie miała prawa prostowania tych zysków. Zarzut ten nie jest trafny. Skarżące w swych zamknięciach wykazały w rachunku strat i zysków jako „zysk ze sprzedaży fabryki" tylko różnicę między pierwotną wartością sprzedanych przedmiotów a ceną sprzedaży, natomiast fundusz amortyzacyjny pozostawiły w pasywach bilansu (likwidacyjnego) wśród „funduszów do podziału" bądź to pod nazwą „kapitał amortyzacyjny" bądź też w zbiorowej pozycji „inne fundusze". Władza pozwana, stwierdzając w uzasadnieniu zaskarżonych orzeczeń na samym początku, iż ten sposób określenia wysokości zysku nie jest dopuszczalny („za podstawę oszacowania... nie może być przyjęta..."), dała dostateczny wyraz swej ocenie prawidłowości zamknięcia w tym jednym

---

*) Obecnie § 14 RW DURP 1936, poz. 401.

punkcie, co oczywiście nie jest równoznaczne z odmówieniem księgom handlowym cechy prawidłowości i żadnego formalnego orzeczenia o nieprawidłowości nie wymagało.

Z tych powodów Najwyższy Trybunał Administracyjny skargi oddalił jako nieuzasadnione.

Za Naczelnika Wydziału:
(—) S. Kowalik
Radca

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 6 LISTOPADA 1936 R.
L. D. V. 32554/3/36

w sprawie terminów § 3 ust. 1 rozp. wyk. DURP z 1934 r. poz. 494 do wnoszenia podań o przyznanie ulg dla nowowznoszonych budowli w państwowym podatku od nieruchomości

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr 30 z 1936 r., poz. 918)

Rozporządzenie wykonawcze z dnia 7 czerwca 1934 do ustawy z dnia 24 marca 1933 r. o ulgach dla nowowznoszonych budowli (Dz. U.R.P. Nr. 55 poz. 494) przewiduje w § 3 ust. 1 termin 60-dniowy do wnoszenia podań o przyznanie ulg w podatku od nieruchomości, licząc od dnia, w którym rozpoczęło się chociażby tylko częściowe użytkowanie budynku, przy czym w myśl § 18 ust. 3 tego rozporządzenia podania powyższe wniesione do końca 1934 roku uważa się za wniesione w terminie. Po za tym wspomniane rozporządzenie nie zawiera w żadnym ze swych postanowień uprawnienia do darowania skutków terminu do wnoszenia podań o ulgi w podatku od nieruchomości.

W związku z tym Ministerstwo Skarbu na zasadzie art. 4 i 146 § 2 Ordynacji Podatkowej z dnia 15 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 14 poz. 134) upoważnia PP. Dyrektorów Izb Skarbowych do darowania na wniesione podania skutków zaniedbania powyższego terminu, oraz do uchylenia decyzji urzędów skarbowych i postanowień względnie orzeczeń izb skarbowych, wydanych w sprawach zastosowania do podań o ulgi w podatku od nieruchomości postanowień § 4 ust. 2 powołanego rozporządzenia wykonawczego z dnia 7 czerwca 1934 r.

Na zasadzie tych postanowień PP. Dyrektorów izb skarbowych urzędy skarbowe wydadzą w miejsce zanulowanych decyzyj nowe decyzje z § 17 ust. 1 powołanego wyżej rozporządzenia wykonawczego i umorzą wymierzone już, zgodnie z postanowieniem § 4 ust. 2 przytoczonego rozporządzenia, kwoty podatku od nieruchomości.

Przy tym zwraca się uwagę, że do powstałych z powyższego tytułu nadpłat nie mają zastosowania postanowienia art. 125 § 2 Ordynacji Podatkowej.

Wobec dużej ilości spóźnionych podań o ulgi w podatku od nieruchomości, zalegających w urzędach skarbowych względnie w izbach skarbowych, Ministerstwo Skarbu poleca przyspieszyć załatwienie tych podań, przy czym zarządza się, aby w przypadkach przedstawienia podań do izby skarbowej z przychylnym wnioskiem, urzędy skarbowe wstrzymywały względnie ograniczały egzekucję wymierzonego już podatku od nieruchomości.

Podsekretarz Stanu:
(—) F. Świtalski

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Z DNIA 10 LISTOPADA 1936 R.
L. D. V. 12512/1/36

w sprawie odpowiedzialności nabywcy nieruchomości za podatek majątkowy, wymierzony poprzednikowi oraz w sprawie pierwszeństwa zaspokojenia podatku majątkowego.

(Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 31 z 1936 r., poz. 946)

Ministerstwo Skarbu podaje do wiadomości i stosowania następujące wyciągi z orzeczeń Sądu Najwyższego dotyczących podatku majątkowego:

I Wyciąg z orzeczenia Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 14 listopada 1933 r. I C. 2081/32 w sprawie Aliny Stankiewiczowej przeciw Skarbowi Państwa:

S. N. zważywszy:

że Sąd Apelacyjny pominął powołanie się Prokuratorii Generalnej na konieczność zastosowania w przypadku przepisu art. 66 ustawy o podatku majątkowym (poz. 746/23 Dz. Ust.) usprawiedliwiającego zwrócenie egzekucji z tytułu zaległości podatku majątkowego do nieruchomości obecnej właścicielki, niezależnie od tego, iż podatek zaległy od rzeczonego majątku nieruchomego należy się od poprzedniej, nie zaś obecnej jego właścicielki;

że uchybienie to stanowi istotną obrazę przepisów art. 339 i 711 U. P. C. oraz przytoczonego wyżej przepisu art. 66 ustawy o podatku majątkowym, skutkującą uchylenia zaskarżonego wyroku, albowiem **w myśl wyraźnej osnowy tego przepisu** (końcowy ustęp art. 66), **sporządzony przez właściciela na rzecz osoby trzeciej akt sprzedaży nieruchomości, obciążonej zaległym podatkiem majątkowym, Skarbu Państwa nie obowiązuje i nie przecina mu drogi do zwrócenia egzekucji do tejże nieruchomości w poszukiwaniu zaległości podatkowej, chociażby nieruchomość już nie należała do dłużnika,**

z tych zasad S. N. wyrok Sądu Apelacyjnego w Wilnie z 19 maja 1932 r. z powodu obrazy art. 66 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 oraz art. 339 i 711 U. P. C. uchyla.

II Wyciąg z orzeczenia Izby Cywilnej S. N. z 4 maja 1932 r. C. II 456/34 w sprawie egzekucyjnej firmy B-cia Deutsch w Bielsku;

Podatek majątkowy korzysta w zasadzie z pierwszeństwa zaspokojenia z całego majątku ruchomego i nieruchomego należącego do płatnika (art. 56 i 57 ustawy z 11 sierpnia 1923 poz. 746 Dz. Ust.).

Z pierwszeństwa zaspokojenia korzysta zatem nie ta część podatku, która przypada od danej nieruchomości, lecz cała należność podatkowa, do której uiszczenia płatnik jest obowiązany.

Obliczenie wysokości podatku majątkowego od poszczególnych przedmiotów majątkowych jest w myśl art. 5 i 9 pow. ustawy niedopuszczalne. Każdy przedmiot majątkowy płatnika jest obciążony w myśl art. 57 pow. ustawy pierwszeństwem zaspokojenia całej sumy podatku majątkowego.

Wobec tego również zarzut podniesiony w zaskarżonej uchwale, że zgłoszenie wierzytelności przez Skarb Państwa jest niezupełne i niejasne, gdyż w wykazie zaległości podatkowych nie uwidoczniono, czy i jaką sumę należności podatkowych zgłoszono w odniesieniu do nieruchomości, stanowiącej przedmiot przymusowej sprzedaży, jako nieistotny, ostać się nie może.

Skutkiem tego uchylono uchwały Sądów niższych instancyj, o ile dotyczą pierwszeństwa rozszczenia rekurenta.

III. Wyciąg z orzeczenia Izby Cywilnej S. N. z 13 września 1934 r. C. I. 893/34 w sprawie sprzedaży części dóbr ziemskich „Różki", należących do Wojciecha i Anny małż. Sokołowskich.

S. N. zważywszy:

że zaskarżoną decyzją Sąd Okręgowy uznał za niedoszłą do skutku licytację nieruchomości małż. Sokołowskich i odmówił przysądzenia jej nabywcom;

że w skardze kasacyjnej nabywcy wnoszą o uchylenie decyzji Sądu Okręgowego z powodu naruszenia przepisów procesowych oraz art. 41 u. h. i art. 2 i 57 ustawy z 11 sierpnia 1923 o podatku majątkowym poz. 746 Dz. Ust.;

że w myśl art. 1575 UPC nabywca nieruchomości może zarachować na poczet ceny swoją wierzytelność o tyle, o ile mieści się ona w tej cenie;

że w danym przypadku nabywcy na poczet ceny wynoszącej 7.625 zł. złożyli do depozytu sądowego 4.590 zł., na zaspokojenie zaś reszty zarachowali swoje wierzytelności hipoteczne w kwocie 3.035 zł., jednak Sąd Okręgowy uznał zarachowanie to za nieuzasadnione z uwagi, ze sprzedane mienie obciąża podatek majątkowy, na którego pokrycie nie wystarcza zdeponowana w Sądzie suma;

że wbrew wywodom skargi kasacyjnej, Sąd Okręgowy nie dopuścił się w tym punkcie naruszenia przepisów prawa z mocy bowiem art. 57 ustawy o podatku majątkowym podatek ten korzysta z pierwszeństwa zaspokojenia z całego majątku nieruchomego dłużnika przed wszystkimi przywilejami i obciążeniami hipotecznymi (z wyjątkiem należnych Skarbowi Państwa podatków i niektórych pożyczek amortyzacyjnych);

że wobec tego nabywcy nie byli uprawnieni do zarachowania swoich wierzytelności. które nie należą do kategorii pożyczek amortyzacyjnych z pominięciem należności Skarbu Państwa z tytułu podatku majątkowego, gdyż ta należność, jak wyżej zaznaczono, korzysta z pierwszeństwa zaspokojenia;

że w tych warunkach słuszny jest wniosek Sądu Okręgowego, iż nabywcy ceny nie uiścili w sposób należyty, wobec czego uznanie licytacji za niedoszłą do skutku znajduje usprawiedliwienie w art. 1170 p. 3 UPC;

że powołana przez skarżących okoliczność, iż w protokóle licytacyjnym zaległości podatkowe wykazane zostały w mniejszej sumie, niż się okazało po licytacji, nie wpływa na słuszność wyroku Sądu Okręgowego, gdyż błąd protokółu licytacyjnego co do sumy zaległych podatków nie może pozbawić Skarbu Państwa należnego mu z ustawy przywileju i nie zwalnia nabywców od obowiązków wykonania warunków licytacyjnych w sposób, aby zaległości podatkowe znalazły należyte zaspokojenie; uwzględniając ten błąd Sąd udzielił nabywcom dodatkowego terminu do uiszczenia brakującej sumy, lecz nabywcy z tego terminu nie skorzystali;

że wreszcie mniemanie skarżących, jakoby podatek majątkowy korzystał z przywileju tylko w granicach przewidzianych w art. 41 u. h., jest błędne, przeczy bowiem treści art. 57 ustawy o podatku majątkowym, a nadto nie zgadza się z istotą tego podatku, który jest daniną jednorazową (art. 1 ustawy o podatku majątkowym) i **obciąża nie poszczególne nieruchomości dłużnika, lecz cały jego majątek;**

z tych zasad S. N. skargę kasacyjną oddala.

Naczelnik Wydziału:
(—) Guzikowski

USTAWY, ROZPORZĄDZENIA I ZARZĄDZENIA

Dziennik Ustaw R. P. Nr 48 z dn. 30 czerwca 1937 r.

Ustawa o dodatkowym kredycie na rok 1937/38 na pomoc dla gospodarstw rolnych, dotkniętych klęskami żywiołowymi (poz. 370); — o przedłużeniu okresu urzędowania tymczasowych organów ustrojowych gminy m. st. Warszawy (poz. 371).

Rozporządzenia Ministrów — Skarbu w sprawie osobnych opłat za wykonywanie czynności przez funkcjonariuszów celnych poza miejscem urzędowym lub poza czasem urzędowym oraz za konwojowanie i strzeżenie towarów (poz. 375);—Skarbu o wykonywaniu Dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 stycznia 1936 r. w sprawie zmiany ustawy o monopolu zapałczanym (poz. 376).

Dziennik Ustaw R. P. Nr 49 z dn. 1 lipca 1937 r.

Rozporządzenia Ministrów—Opieki Społecznej o dozorze nad mięsem i przetworami mięsnymi (poz. 378);—Opieki Społecznej o uznaniu niektórych substancyj i przetworów odurzających za wywołujące szkodliwe skutki dla zdrowia (poz. 379): — Przemysłu i Handlu o czynnościach rozrachunkowych związanych z obrotem towarowym i turystycznym polsko-węgierskim (poz. 380); — Skarbu o zniżkach celnych na jabłka, winogrona, morele, brzoskwinie, arbuzy i sok winogronowy (poz. 381).

KALENDARZ PODATKOWY

W lipcu 1937 r. płatne są następujące podatki:

Do 5 lipca 1937 r. — podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w czasie od 16 do 30 czerwca 1937 r.

Do 7 lipca 1937 r. — podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, wypłaconych przez służbodawcę w czerwcu 1937 r.

Do 20 lipca 1937 r. — podatek od energii elektrycznej pobrany przez sprzedawcę energii elektrycznej w ciągu pierwszych 15 dni lipca 1937 r.

Do 25 lipca 1937 r.—zaliczka miesięczna w wysokości podatku od obrotu osiągniętego w miesiącu czerwcu 1937 r. przez a) przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi handlowe, b) przedsiębiorstwa przemysłowe I, II, III, IV i V kategorii świadectw, prowadzące prawidłowe księgi i c) spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, spółdzielnie, a nadto inne przedsiębiostwa, które są obowiązane do publicznego ogłaszania sprawozdań o swych operacjach lub składania sprawozdań do zatwierdzenia.

Do 25 lipca — zaliczka kwartalna w wysokości podatku od obrotu osiągniętego w II kwartale 1937 przez innych płatników prowadzących prawidłowe księgi handlowe.

Nadto płatne są zaległości odroczone lub rozłożone na raty z terminami płatności w lipcu 1937 oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w lipcu 1937.

PORADNIA

Jotha.

Prawidłowym jest następujące stanowisko: **aby skorygować zapisy w księgach już zamkniętych należy księgi handlowe otworzyć, wystornować pozycje bilansu zamknięcia i rachunku strat i zysków, sporządzić nowy bilans z rachunkiem strat i zysków itd.** Zagadnieniu poświęcimy artykuł w jednym z najbliższych numerów OBP.

Jotka.

I. **Sprowadza Pan towar z za granicy. Otrzymuje Pan zawiadomienie o wysyłce i fakturę — towar nadchodzi dopiero po pewnym czasie. Kiedy powstaje obowiązek księgowania i jak należy księgować?**

Ponieważ z chwilą otrzymania zawiadomienia o wysyłce wchodzi Pan w posiadanie towaru, już z tą chwilą zacho-

dzi konieczność zaksięgowania faktu wejścia towaru do przedsiębiorstwa.

Jeżeli towar będzie w drodze tylko przez czas krótki, należy wpisać fakturę do podręcznej księgi, a dopiero z chwilą jego nadejścia obciążyć Rk Towarów i uznać Rk Dostawcy.

Jeśli natomiast towar będzie dłuższy czas w drodze, należy zaksięgować fakturę na debet Rku „Towary w drodze" i na credit Rku Dostawcy, a z chwilą otrzymania towaru przenieść zapis na Rk Towarów.

II. **Kopalnia węgla dostarcza Panu codziennie dwa wagony węgla, a rachunki przychodzą tylko dwa razy w miesiącu. Jak w tym wypadku należy księgować?**

Towar otrzymany bez faktury należy wpisać do księgi magazynowej na podstawie specyfikacji zewnętrznej (w przypadku—na podstawie listu przewozowego), tylko ilościowo, a dopiero po nadejściu faktury dokonać zapisu na „Rku Towarów".

Jeżeli jednak, na podstawie umowy z kopalnią, dostarcza ona węgla po stałej cenie można wpisać otrzymany węgiel wprost na Rk Towarów, gdyż nie zachodzi obawa co do późniejszej zmiany w określeniu wartości towaru (ob. nr 18 OBP s. 277 „Praktyka księgowania towaru przez nabywcę").

T. Sz. Łuck.

Prowadzenie księgi magazynowej nie jest konieczne (ob. literaturę i orzecznictwo w nrze 6 naszego pisma za rb. s. 90 i n.).

Czytelnik nr 10, Kazimierz.

I. **Nieujawnienie nazwisk prywatnych dyskonterów** nie dyskwalifikuje ksiąg handlowych; wystarczającym dowodem kosztów dyskonta są dowody kasowe; władza ma jednak prawo badania, czy koszty dyskonta są kosztami osiągnięcia dochodu a więc kosztami potrącalnymi (wyrok NTA, 17 października 1934, l. rej. 622/31, ob. również opinię prof. Lulka za tym stanowiskiem w nrze 16 naszego pisma za rb. s. 259, Poradnia, odpowiedź dla A. A. Łódź).

II. **Jak oblicza się podatek od obrotu z przemiału cudzego zboża w młynie, który za przemiał otrzymuje już to gotówkę już to „miarkę" w naturze?**

Nie wiemy, czy nazywa Pan właściwie swój młyn „gospodarczo - handlowym". Młyn dokonywujący **wyłącznie przemiału cudzego zboża** za wynagrodzeniem w pieniądzach lub w naturze (w „miarce") nosi w RW do ustawy o podatku przemysłowym (§ 30, DURP, 1936, poz. 649) nazwę **gospodarczego.** Młyny, które a) sprzedają lub wymieniają na zboże mąkę z zakupionego na własny rachunek zboża i b) dokonywują przemiału cudzego zboża za wynagrodzeniem (jak wyżej), noszą w tymże RW nazwę **handlowo-gospodarczych** (§ 30).

O ile więc Pański młyn nie sprzedaje lub wymienia na zboże mąki z zakupionego na własny rachunek zboża, jest on gospodarczym. W tym przypadku podlegający opodatkowaniu obrót stanowi **tylko wynagrodzenie za przemiał** (tamże § 30). Sprzedaż mąki z przemiału zboża otrzymanego tytułem wynagrodzenia za przemiał nie jest obrotem podlegającym opodatkowaniu, lecz jedynie realizacją wynagrodzenia, albowiem „sprzedaż majątku, nie stanowiącego przedmiotu ani obrotu, ani też produkcji przedsiębiorstwa, nie są obrotami, podlegającymi opodatkowaniu (§ 18 ust. 6 RW). Należy pamiętać, że „uznanie otrzymanego w naturze wynagrodzenia za wynagrodzenie za przemiał może nastąpić w tych tylko przypadkach, gdy klient z oddanego zboża otrzymuje w gotowych produktach mniej niż oddał, a różnicę zatrzymuje przedsiębiorca tytułem wynagrodzenia, oraz gdy klient z tej mniejszej ilości zboża otrzymuje wszystkie produkty, które z przemiału powstały. Nie stoi na przeszkodzie do ustalenia obrotu młynów gospodarczych w myśl art. 5 ust. (1) p. 8 ustawy fakt wydania odrazu z posiadanych zapasów produktu

gotowego, jeżeli zapasy te pochodzą z wynagrodzenia za przemiał, dokonany poprzednio dla innych osób, oraz jeżeli wydawany z posiadanych zapasów produkt gotowy jest tego samego gatunku i znajduje się w tym samym stosunku, w akim by je otrzymał klient po przemieleniu zboża własnego w sposób przez niego żądany. W razie niedotrzymania w całości powyższych warunków zachodzi transakcja wymiany" (§ 30 RW).

Dla ustalenia wartości pieniężnej wynagrodzenia w zbożu należy wziąć pod uwagę cenę rynkową zboża w chwili otrzymania wynagrodzenia i w tej wartości wynagrodzenie zaksięgować. Ta wartość podlega opodatkowaniu podatkiem od obrotu. Cena uzyskana ze sprzedaży wynagrodzenia (zboża) za przemiał może może mieć wpływ na wyprowadzenie zysku. ale nie na podstawę do podatku obrotowego.

Jeśli młyn Pański jest istotnie handlowo-gospodarczy, to w dziale przemiału cudzego zboża podlega opodatkowaniu wynagrodzenie za przemiał (w pieniądzach lub naturze) jak w młynach gospodarczych (ob. wyżej), zaś w dziale handlowym podlega opodatkowaniu przychód brutto ze sprzedaży mąki, uzyskanej ze zboża zakupionego na własny rachunek. I w tym przypadku sprzedaż mąki ze zboża otrzymanego tytułem wynagrodzeuia za przemiał nie powinna podlegać opodatkowaniu—jako realizacja wynagrodzenia (sposób ustalenia wartości wynagrodzenia jako obrotu i sposób księgowania ob. wyżej).

III. Jeśli zaprzestanie wśród roku prowadzenia ksiąg magazynowych (ze względu na brak pracowników i uciążliwość) nie wywoła luk w księgach zasadniczych, może Pan zaprzestać ich prowadzenia.

IV. Nie ma żadnych norm co do wysokości zakupu nie wymagającego udokumentowania rachunkami. Jeśli specjalne okoliczności (np. zakup na jarmarku) nie wyłączają możliwości uzyskania rachunku od sprzedawcy, należy rachunek uzyskać (z pytania sub 4 Pańskiego listu widzimy, że chodzi istotnie o młyn gospodarczo-handlowy).

TBA.

W myśl ust. 2 art. 6 prowadzący prawidłowe księgi handlowe mogą **„jednorazowo odpisać" całkowitą wartość przedmiotów, których zwykły okres zużycia nie przekracza lat pięciu.** Ponieważ według okólnika M. S. DDV 20380/2/37 (ob. nasze czasopismo nry 11. 12 i 13) „beczki drewniane wszelkie" i „butelki" zostały uznane za tego rodzaju przedmioty, można — przy prowadzeniu odpisania na zużycie, przy pomocy funduszu amortyzacyjnego — dopisać do funduszu amortyzacyjnego (uznać Rk tego funduszu) i spisać na straty (po stronie winien rachunku strat i zysków) całą wartość nabytych w danym roku beczek drewnianych i butelek, pozostawiając rachunki odnośnych ruchomości bez zmian. **Nie jest jednakże ta metoda (pośrednia) praktyczna w odniesieniu do przedmiotów, których wartość jest jednorazowo odpisywana.** Nawet przy prowadzeniu odpisów przedmiotów stopniowo amortyzowanych przez fundusz amortyzacyjny, należy amortyzację przedmiotów jednorazowo odpisywanych uskuteczniać metodą bezpośrednią (nie przez fundusz amortyzacyjny): Ma Rk Ruchomości amortyzowanych jednorazowo u Rku Amortyzacji jednorazowej — 10.000; Ma Rk Amortyzacji jednorazowej u Rku Strat i Zysków 10.000.

Ponieważ PP obciążają odbiorców za wartość butelek, w których im wysyłają towar i uznają ich za zwrot butelek, należy w obecnym stanie rzeczy (amortyzacji jednorazowej butelek nabytych w danym roku) przy wysłaniu towaru w butelkach uznać Rk Ruchomości amortyzowanych jednorazowo, a po zwrocie obciążyć ten rachunek za zwrócone butelki. Nie znajduje się to w kolizji z faktem odpisania na tym rachunku wartości nabytych w danym roku butelek.

J. B.

Odbiorcy kupujący na kredyt winni

być ujawnieni w księgach handlowych— jest to wymóg zwyczaju handlowego.

Czytelnik nr. 18.

Prowadzenie biura windykacyjnego nie wymaga koncesji. Ale pamiętać należy, że ze względu na istniejący dla nieadwokatów zakaz prowadzenia cudzych spraw sądowych i administracyjnych czynności takiego biura byłyby bardzo ograniczone.

Nr 22.

1. Przy sprzedaży gotówkowej wystawianie rachunku jest zbędne. Wystarczy jako dowód do księgowania — asygnata kasowa, bloczki, lista utargu dziennego itp. Przy sprzedaży na kredyt zwyczajowo przyjętym jest wystawianie faktury i taki dokument jest konieczny tak dla sprzedawcy jak i odbiorcy.

2. Prowadzenie księgi sprzedaży nie ma wpływu na sposób udokumentowania poszczególnych sprzedaży. Udokumentowanie—jak wyżej.

3. Zsumowanie ołówkiem dziennika nie jest prawidłowe.

Prenumerator.

Okólnik interesujący Pana jest miarodajny od roku operacyjnego 1937. Zwrot „włącznie" użyty jest niewłaściwie, nie nastręcza jednak żadnych wątpliwości.

ABC—Wilno.

Do dochodów męża jako głowy rodziny dolicza się dochód żony, jeśli ten ostatni został osiągnięty, między innymi, jak w Pańskim przypadku, z przedsiębiorstwa handlowego (art. 11 ustawy o państwowym podatku dochodowym). Ponieważ w roku wymiarowym 1936, w którym nastąpiło opodatkowanie dochodu osiągniętego w roku 1935, małżeństwo istniało, dochody małżonków podlegały połączeniu dla celów wymiaru podatku dochodowego. Stanowisko urzędu jest więc słuszne.

S. G. Lublin.

I. Jeżeli płatnik uważa, że dyskwalifikacja ksiąg handlowych jest niesłuszna, przysługuje mu odwołanie do wyższej władzy skarbowej, a następnie skarga do NTA. Droga procesu cywilnego, a mianowicie pozew jednego z udziałowców przeciwko zarządcy spółki z o. o. o wynagrodzenie szkód spowodowanych niewłaściwym prowadzeniem ksiąg nie ma żadnego znaczenia dla władz podatkowych.

II. **Udziałowcy spółki z o. o. złożyli zeznanie o dochodzie, opierając się na bilansie spółki. Władza podatkowa księgi spółki zdyskwalifikowała uznając dochód podatkowy spółki za wyższy niż wykazał bilans. Od jakiego dochodu płacą podatek udziałowcy—czy od dochodu zeznanego, czy też zgodnie z dochodem spółki ustalonym przez władzę podatkową?**

Według wyroku NTA z 3.4.1932 l. rej. 4141/31 osoba fizyczna będąca udziałowcem Spółki z o. o. płaci podatek od dochodu osiągniętego z udziału w spółce o tyle tylko, o ile dochód ten rzeczywiście otrzymała. Z tego wyroku wynika przez analogię, że udziałowiec płaci podatek dochodowy tylko od tego dochodu z udziału w spółce z o. o., który rzeczywiście mu wypłacono lub przyznano, a nie od zysku, którego nie otrzymał i za który nie został księgowo uznany. Podobnie stanowi wyrok NTA 17.10.35 l. rej. 2180/31: decydującym dla opodatkowania udziałowca spółki z o. o. jest osiągnięcie przez niego dochodu z tego udziału, a nie osiągnięcie dochodu przez spółkę.

Buch G.

Nie jesteśmy w stanie opracowywać dla naszych Czytelników systemu księgowości przystosowanego do ich indywidualnych potrzeb. Naszym zadaniem jest usuwanie wątpliwości prawnych i buchalteryjnych, nastręczających się w praktyce. Nie możemy więc odpowiadać na ogólnikowe pytania—„jakie rachunki należy otworzyć dla danego przedsiębiorstwa" lub udzielać „niezbędnych wiadomości".

Możemy jedynie zwrócić uwagę Pana

na to, że należy w księgowości Jego **wyodrębnić dla celów podatkowych obroty towarami zwolnionymi od podatku przemysłowego** (choć nie jest to konieczne). Albowiem, o ile księgowość tych obrotów nie wyodrębni, przedsiębiorstwo jest obowiązane po upływie każdego roku kalendarzowego sporządzić szczegółowe zestawienie tych obrotów i złożyć je łącznie z zeznaniem właściwej władzy skarbowej.—W każdym wypadku należy do zeznania dołączyć sporządzony na urzędowym formularzu (wzór nr 8) wykaz obrotów zwolnionych od podatku przemysłowego od obrotu (§ 62 ust. 3 i 4 RW do OP, DURP 1937, poz. 270).

Wydawca: Księgarnia Prawnicza, Warszawa, Senatorska 8
Redakcja: Warszawa, Zielna 12 m. 7, tel. 245-31
Administracja: Warszawa, Senatorska 8, tel. 516-50
Konto P. K. O. 22.308 — Przekaz rozrachunkowy Nr. 176 — Rękopisów nie zwraca się

Prenumerata wraz z przesyłką zł. 1.50 miesięcz., 4.50 kwart., 9.— półrocz., 18 rocznie
Ceny ogłoszeń: 1 str. zł. 200—1/2 str. zł. 100—1/4 str. zł. 50—1/8 str. zł. 25

Redaktor odpowiedzialny: **Józef Filip Hoppenfeld** Druk. Wydawnicza, Warszawa, Kacza 15